tjenestemanden dog kan forlange, at de opgaver, han tildeles, svarer til hans lønklasse og stilling.

Navnlig er der ikke tale om en tilsidesættelse af vedtægtens artikel 7, såfremt en tjenestemand tildeles arbejdsopgaver, der ganske vist er forskellige fra de arbejdsopgaver, han oprindeligt udførte, men som ikke er uforenelige med hans lønklasse, og som må kunne fremme en ændring af hans karriere.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. FEDERICO MANCINI

fremsat den 10. december 1985 *

Høje Domstol.

1. Ved stævning, indgivet den 2. juli 1984, har Lars Bo Rasmussen, der er tjenestemand i lønklasse A 6 ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, nedlagt en række påstande:

a) at sagsøgeren øjeblikkeligt genindtræder i sin stilling;

b) at han ansættes i en stilling svarende til den lønklasse, erfaring og de kvalifikationer, han må anerkendes at have;

c) at Kommissionen tilpligtes at betale ham en godtgørelse pr. dag, samt erstatning for den ideelle skade, han har lidt som følge af afbrydelsen af hans normale karriereforløb samt for den usikre administrative situation, han har befundet sig i;

d) at Kommissionens afvisning af hans klage annulleres;

e) at Kommissionen tilpligtes at betale samtlige sagens omkostninger, herunder de udgifter, der kan godtgøres i henhold til procesreglementets artikel 73.

2. Den 1. marts 1975 blev Lars Bo Rasmussen, som har en økonomisk kandidateksamen, en særlig statsvidenskabelig eksamen, og som har udmærkede sprogkundskaber, ansat ved Fællesskabernes publikationskontor i Luxembourg, hvor han fik til opgave at udarbejde måneds- og årsfortegnelserne, alfabetiske og kronologiske, til Tidende. Indførelsen af EDB i forbindelse med udarbejdelsen af fortegnelserne førte til en reorganisering af Publikationskontoret, og Lars Bo Rasmussen, som ikke havde kendskab til denne nye teknologi, følte visse problemer med hensyn til sin indplacering og var bekymret med hensyn til sine fremtidsudsigter. Siden 1975 søgte han således A 5-stillinger, ikke alene ved Kommissionen (og navnlig i oversættelsestjenesten), men også ved Parlamentet og Revisionsretten.

* Oversat fra italiensk.

I begyndelsen af 1981 aftalte direktøren for Publikationskontoret personligt med generaldirektøren for Det statistiske Kontor, at Lars Bo Rasmussen skulle arbejde i sidstnævnte tjenestegren. Det var oprindeligt fastsat, at han var »stillet til rådighed« i et år med virkning fra den 15. marts 1981, men perioden blev siden forlænget med endnu et år, og det lå i aftalen, at Publikationskontoret fortsat skulle betale hans vederlag, mens udgifterne i forbindelse med hans eventuelle tjenesterejser skulle afholdes af Det statistiske Kontor.

Ved skrivelse af 22. februar 1982, dvs. ca. et år efter at have påbegyndt sine nye arbejdsopgaver, anmodede Lars Bo Rasmussen direktøren for Publikationskontoret om at oplyse, om den pågældende foranstaltning skulle betragtes som en egentlig ændret placering, og anmodede ham i modsat fald om at indføje hans navn på den liste over tjenestemænd i lønklasse A 6/A 7, som inden for de seneste tre år ikke var blevet tildelt nye arbejdsopgaver. En måned senere (9.3.1982), noterede sagsøgeren ved underskrivelsen af sin bedømmelse, at hans erfaring inden for Det statistiske Kontor måtte betegnes som positiv, men han gav udtryk for, at han var betænkelig med hensyn til den situation, han i administrativ henseende befandt sig i. Som det fremgår af en skrivelse af 14. maj 1982, hvorved direktøren for Publikationskontoret anmodede generaldirektøren for personale om at undersøge mulighederne for, at Lars Bo Rasmussen definitivt blev placeret ved Det statistiske Kontor, var også administrationen blevet betænkelig.

Ved klage, dateret den 1. september 1982, anmodede Lars Bo Rasmussen Kommissionen om at bede Rådet om at overføre hans stilling fra Publikationskontorets budget til Kommissionens budget med henblik på, at han blev placeret i Det statistiske Kontor, samt om at annullere proceduren vedrørende forfremmelser til lønklasse A 5 for 1982. Den 8. februar s.å. svarede kommissæren for personaleanliggender, Burke, at hans klage var blevet uden genstand: han foresloges således forfremmet til lønklasse A 5 i 1983, og institutionen havde bestræbt sig på at løse hans tjenesteretlige problemer inden for rammerne af de ordninger, der har til formål at sikre de ansattes mobilitet.

Den 11. marts 1983 meddelte direktøren for Publikationskontoret Lars Bo Rasmussen, at hans arbejde ved Det statistiske Kontor skulle ophøre med virkning fra den 15. marts, idet hans indsats fandtes utilstrækkelig, men han tilføjede, at: a) det rådgivende Udvalg for EKSF havde tilbudt ham beskæftigelse i en prøveperiode; b) der ville være mulighed for, at han kunne placeres ved Kommissionens generaldirektorat V i Bruxelles. Ved to skrivelser af 8. februar og 18. marts meddelte Lars Bo Rasmussen Kommissionens personaleombudsmand, at han af personlige grunde ikke ønskede at blive forflyttet til Bruxelles, men at han kunne acceptere en løsning, hvorefter han definitivt blev placeret ved EKSF-Udvalget. Men omkring en måned senere var heller ikke denne mulighed aktuel; det fremgår af en skrivelse fra sagsøgeren til Udvalgets sekretariat (af 15.4.), at han udelukkende var interesseret i at få en A 5-stilling.

I skrivelse af 16. maj til generaldirektøren for personale beklagede sagsøgeren sig endnu engang over sin situation; navnlig fandt han det beklageligt, at hans ansættelse ved Det statistiske Kontor var bragt til ophør, uden at han definitivt var placeret i en stilling svarende til hans erfaring og kvalifikationer. I samme skrivelse anførte

Lars Bo Rasmussen, at en stilling som sprogrevisor ville være fuldt tilfredsstillende for ham. Den 28. juli meddelte direktøren for direktoratet personale, administration og oversættelse ved Kommissionen i Luxembourg ham, at betingelsen for, at han kunne ansættes i en stilling som oversætter, var, at han bestod en udvælgelsesprøve. Han tilstillede ham samtidig en beskrivelse af de arbejdsopgaver, der skulle udføres på det terminologiske område, og fremhævede, at sagsøgeren i kraft heraf ville kunne forberede sig til en udvælgelsesprøve udformet ud fra sprogtjenestens behov.

Ved endnu en klage (af 1.12.1983) anmodede Lars Bo Rasmussen Kommissionen om at berigtige hans tjenesteretlige stilling og imødekomme hans krav om forfremmelse til lønklasse A 5, en forfremmelse, som han ville have opnået under normale forhold. Ved skrivelse af 17. juni 1984 svarede Burke, at alle hidtidige forsøg på at skaffe Lars Bo Rasmussen andre arbejdsopgaver var mislykkedes, og henledte hans opmærksomhed på meddelelsen om intern udvælgelsesprøve KOM/52/84, der afholdtes med henblik på besættelsen af en stilling som dansksproget oversætter. Men få dage efter anlagde Lars Bo Rasmussen denne sag, som blev registreret den 4. juli 1984.

Ved skrivelse af 16. juli 1984 gjorde også direktøren for Publikationskontoret Lars Bo Rasmussen opmærksom på den nævnte meddelelse, mens direktøren for personale i Luxembourg ved skrivelse af 19. juli 1984 meddelte, at han kunne indgive ansøgning om overflyttelse til sprogtjenesten, og at der med henblik på, at han kunne forberede sig til udvælgelsesprøven, var skabt mulighed for, at han blev stillet til rådighed for oversættelsestjenesten. Det fremgår ligeledes af sagen, at sagsøgeren ikke accepterede at indgive ansøgning til den nævnte udvælgelsesprøve, idet han var af den opfattelse, at han i så fald ville have mistet enhver mulighed for forfremmelse til lønklasse A 5.

3. Med sine fire anbringender har Lars Bo Rasmussen gjort gældende, at følgende bestemmelser i tjenestemandsvedtægten er overtrådt:

a) artiklerne 5 og 7, som ud fra en almindelig retsgrundsætning om ret til arbejde sikrer tjenestemanden arbejdsopgaver svarende til hans lønklasse og stillingsgruppe;

b) artikel 25, hvorefter enhver individuel afgørelse, der træffes i henhold til vedtægten, skal meddeles den pågældende tjenestemand og skal begrundes, i det mindste når den kan påføre ham skade. Som en del af anbringendet har sagsøgeren beklaget sig over, at hans overflytning til Det statistiske Kontor ikke var sket i form af midlertidig tjeneste i en anden stilling;

c) artikel 38, litra g), hvorefter en tjenestemand efter den midlertidige tjenestes ophør straks genindtræder i sin tidligere stilling;

d) artikel 45 og princippet om forbud mod forskelsbehandling. Konkret har sagsøgeren beklaget sig over, at han ikke — som øvrige tjenestemænd — har haft mulighed for at blive forfremmet til lønklasse A 5.

4. Inden jeg tager stilling til de enkelte anbringender, vil jeg behandle Kommissionens påstand om, at sagen bør afvises. Ifølge Kommissionen var de påstande, der er nedlagt i stævningen, ikke indeholdt i den vage og generelle klage, Lars Bo Rasmussen indgav den 1. december 1983. Navnlig indeholdt klagen ikke krav om, at sagsøgeren skulle genindtræde i sin stilling ved Publi-

kationskontoret; den udelukkede endog en sådan mulighed. Desuden har sagsøgeren ved sit krav om at blive placeret i en passende stilling ikke taget hensyn til, at han ved beslutningen af 17. juni 1984 blev gjort opmærksom på meddelelsen om intern udvælgelsesprøve KOM/52/84.

Afvisningspåstanden kan ikke tages til følge. Sagsøgeren har med rette påberåbt sig Domstolens praksis (domme af 30. oktober 1974, sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml. 1974, s. 1099, og af 1. juli 1976, sag 58/75, Sergy mod Kommissionen, Sml. 1976, s. 1139), hvorefter klagens ordlyd ikke er bindende for parterne under et søgsmål, medmindre der sker en ændring af dets baggrund og indhold. Der er utvivlsomt en klar sammenhæng mellem klagen og stævningen. Det står desuden fast, at beslutningen af 17. juni 1984 ikke konkret førte til, at sagsøgeren blev tildelt en sådan faktisk stilling, som han ønskede.

5. Lad mig begynde med det under stk. 3, litra a) nævnte anbringende. Sagsøgeren har anført, at administrationen i henhold til artiklerne 5 og 7 har pligt til at ansætte tjenestemanden i en stilling svarende til hans lønklasse og stillingsgruppe. Bestemmelserne er præceptive, hvorfor de ikke kan fraviges ved aftale mellem tjenestemanden og institutionen. I og med, at sagsøgeren accepterede at blive stillet til rådighed for Det statistiske Kontor for i tjenestens interesse at finde en løsning på hans egne faglige problemer, har sagsøgeren desuden ikke indgået nogen aftale; næppe var han således blevet klar over sin i administrativ henseende unormale situation, før han anmodede om, at den blev berigtiget. I den forbindelse erklærede han, at det kun ville være tilfredsstillende for ham at overgå til sprogtjenesten, hvis han fik en stilling som sprogrevisor.

Sagsøgeren har tilføjet, at de nævnte to bestemmelser i vedtægten fastslår princippet om den ansattes ret til arbejde. I visse medlemsstaters retsordener er tilsidesættelse af det nævnte princip som følge af, at tjenestemanden ikke ansættes i en passende stilling, en undladelse, som kan sidestilles med en afskedigelse på stedet, og som forpligter arbejdsgiveren til at udbetale en godtgørelse svarende til det normale opsigelsesvarsel.

Efter min opfattelse er dette anbringende ikke holdbart. Jeg vil ikke bestride, at administrationen i henhold til artiklerne 5 og 7 er forpligtet til at sikre tjenestemanden en stilling i hans stillingsgruppe og lønklasse; efter min opfattelse er det imidlertid klart, at tjenestemanden ikke i henhold til de nævnte regler er sikret en ret til en *konkret* stilling, og jeg mener heraf at kunne udlede, at den forpligtelse, de indebærer for den anden part, ikke er en »resultat«-forpligtelse. Det fremgår dog af sagens akter, at administrationen i forbindelse med de ændringer, Lars Bo Rasmussen måtte tåle som følge af reorganiseringen af den tjenestegren, hvor han var ansat (jfr. dom af 20. maj 1976, sag 66/75, Macevicius mod Parlamentet, Sml. 1976, s. 593) i perioden 1981-1984 gjorde, hvad der var muligt for at sikre ham en tilfredsstillende stilling.

Er det lykkedes? Nej, det kan man ikke sige. Men dette kan på ingen måde tilskrives administrationen. Det skyldes derimod objektive forhold og navnlig Lars Bo Rasmussens mange afslag på administratio-

nens tilbud. Efter at administrationen havde måttet konstatere, at han ikke kunne overflyttes med sin stilling til Det statistiske Kontor, idet hans indsats fandtes at have været utilstrækkelig, forsøgte administrationen at placere ham:

a) i generaldirektorat XIII (informationsmarked og innovation) og i Fællesskabets center for information og dokumentation. Da der også her blev indført EDB-teknik, fandtes Lars Bo Rasmussen ikke egnet til at arbejde i de nævnte tjenestegrene;

b) i sekretariatet for Det rådgivende Udvalg for EKSF. Denne løsning umuliggjordes på grund af sagsøgerens ønske om, at han blev forfremmet til lønklasse A 5 samtidig med overgangen til andre arbejdsopgaver;

c) i generaldirektorat V (beskæftigelse, sociale anliggender og uddannelse). Den løsning indebar, at Lars Bo Rasmussen forflyttedes til Bruxelles, hvilket han afslog af personlige grunde (erhvervelse af en ejendom samt følelsesmæssige bånd);

d) i direktoratet for oversættelse i Luxembourg. I det øjemed gennemførte administrationen en intern udvælgelsesprøve, som den selv betegnede som »falsk«; Lars Bo Rasmussen besluttede dog ikke at indgive ansøgning, idet han gjorde opmærksom på, at han ikke var interesseret i en stilling som oversætter (LA 6), men som sprogrevisor (LA 5).

Princippet om retten til arbejde blev heller ikke tilsidesat i forbindelse med, at Lars Bo Rasmussen overflyttedes til sprogtjenesten ved at blive stillet til rådighed for den. Han havde samtykket i den nævnte foranstaltning, som blev truffet i hans interesse. Han fik fortsat udbetalt løn, og på trods af det af ham anførte måtte hans arbejdsopgaver i det væsentlige antages at svare til hans lønklasse og kvalifikationer (jfr. dom af 16. juni 1971 i sag 61/70, Vistosi mod Kommissionen, Sml. 1971, s. 145).

6. Med sit andet anbringende har Lars Bo Rasmussen gjort gældende, at vedtægtens artikel 25 er overtrådt. Han har anført, at da der er tale om individuelle afgørelser, skulle de foranstaltninger, hvorved han blev stillet til rådighed for andre tjenestegrene, begrundes, meddeles skriftligt, og bekendtgøres ved opslag i den institutions bygninger, han hører under, samt offentliggøres i Fællesskabernes månedlige personaleblad.

Heller ikke dette anbringende kan lægges til grund. Som generaladvokat Sir Gordon Slynn så præcist bemærkede i sit forslag til afgørelse i sag 263/81, List mod Kommissionen, Sml. 1983, på s. 121, »[omhandler] vedtægten... ikke udtrykkeligt det forhold, at en tjenestemand stilles 'til rådighed for'«, hvorimod det er nævnt i artikel 3, stk. 3, i vejledningen i bedømmelse af tjenestemænd. Det kan derfor hævdes, at afgørelsen ikke »træffes i henhold til vedtægten« og derfor ikke skal opfylde betingelserne i artikel 25. »Den ændrer ikke ... tjenestemandens [tjenesteretlige] stilling..., men er simpelt hen en foranstaltning vedrørende den interne organisation«, som tjenestemanden selv har samtykket i.

7. Som sit tredje anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at der foreligger en overtrædelse af vedtægtens artikel 38, litra g), hvorefter tjenestemanden efter den midlertidige tjenestes ophør straks genind-

træder i den stilling, han havde tidligere. Kommissionen afviste at lade sagsøgeren genindtræde, hvorfor den har overtrådt princippet om den berettigede forventning og om velerhvervede rettigheder.

Dette klagepunkt er lige så lidt overbevisende som de øvrige. Efter min opfattelse kan det ikke gøres gældende, at Lars Bo Rasmussen ikke blev forflyttet til midlertidig tjeneste i anden stilling, men blev stillet til rådighed, idet de interesser, der søges varetaget ved de nævnte foranstaltninger, er analoge, hvorfor artikel 38 også må omfatte sidstnævnte begreb. Det svage punkt er dog et andet; der er ikke taget højde for, at tjenestemandens genindtræden forudsætter, at den stilling, som han i en vis periode har været fjernet fra, fortsat består. Den stilling i Publikationskontoret, som Lars Bo Rasmussen ville vende tilbage til, består stadig i administrativ henseende, men dens funktioner er ikke de samme som før, idet de arbejdsopgaver, der er knyttet til den, er ændret (eller kræver andre kundskaber) i forhold til (eller med henblik på) dem, hvortil sagsøgeren blev ansat. Lars Bo Rasmussen har således vel krav på at blive placeret i en stilling svarende til hans erfaring og kvalifikationer (jfr. ovenfor, afsnit 5), men han kan ikke gøre krav på, at han får sin tidligere stilling tilbage.

8. Med sit fjerde og sidste anbringende har sagsøgeren anført, at vedtægtens artikel 45 samt forbudet mod forskelsbehandling af ansatte er overtrådt. I henhold til den nævnte vedtægtsbestemmelse » ... foretages [forfremmelse] udelukkende på grundlag af en udvælgelse blandt de tjenestemænd, der har en minimumsanciennitet i deres lønklasse... efter sammenligning af deres fortjenester og de afgivne udtalelser om dem«. Ifølge sagsøgeren kan der ikke foretages en sammenligning med hensyn til en tjenestemand, der som han ikke har beklædt en faktisk bestående stilling, og som ikke har kunnet udføre sine arbejdsopgaver; betingelserne for forfremmelse er således ikke opfyldt, hvorfor der er tale om forskelsbehandling af ham i forhold til andre tjenestemænd.

Heller ikke dette anbringende er holdbart. Som sagsøgte har påpeget, udelukker den omstændighed, at en tjenestemand stilles til rådighed, ikke en anvendelse af artikel 45; selv om Lars Bo Rasmussen var placeret i Det statistiske Kontor med virkning fra den 15. marts 1981, blev han foreslået forfremmet i regnskabsåret 1983. Som jeg netop har nævnt, har den pågældende foranstaltning hjemmel i vejledningen i bedømmelsen af tjenestemænd; der er derfor på ingen måde tale om en begrænsning af de omstændigheder, bedømmeren kan foretage en sammenligning af, men tværtimod om en forøgelse. Også ud fra det synspunkt kan der derfor ikke med rimelighed tales om forskelsbehandling.

Da sagsøgeren endelig ikke har bevist, at administrationen bevidst har lagt hindringer i vejen for hans normale karriereforløb, kan han ikke antages at have lidt ideel skade. Hans påstand om erstatning kan derfor ikke tages til følge.

9. Af alle ovennævnte grunde skal jeg foreslå, at Kommissionen frifindes i den af Lars Bo Rasmussen den 2. juli 1984 anlagte sag, og at sagens omkostninger ophæves, jfr. procesreglementets artikel 70.